Bescherming persoonlijke levens

Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Datum
26 februari 2020

Onze Referentie
Min-BuZa.2020.4954-32

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aan M
Van IGG
Via Bescherming persoonlijke levenssfeer
Kopie aan Bescherming persoonlijke levenssfeer
Afgestemd met EZK, DIO, DIE, DJZ, DEU, DWH

memo

Duitse consultatieprocedure over Nord Stream 2 gaspijpleiding

Aanleiding

Door DUI opgestarte consultatieprocedure met EU-lidstaten n.a.v. verzoek van het Nord Stream 2 (NS2) consortium voor een 'afwijking' van de EU-gasrichtlijn m.b.t. de eisen van het Derde Energiepakket (zoals ontbundeling en toegang van derde partijen tot de gasinfrastructuur).

Gevraagd besluit

Uw instemming om minister Wiebes te adviseren als volgt te reageren richting DUI:
- Het is niet aan NL om te beoordelen of de EU-regelgeving voldoende basis biedt voor het verlenen van de door het NS2-consortium gevraagde afwijking. NL gaat ervan uit dat het Bundesnetzagentur (BNA) tot een zorgvuldig afgewogen oordeel zal komen.

cherming persoonlijke levenssfeer

rming persoonlijke levenssfeer

Kern/samenvatting

Inhoud

- Juridisch draait het om de vraag of de NS2-gaspijpleiding aangemerkt kan worden als 'voltooid' op 23 mei 2019, en dus in aanmerking komt voor een 'afwijking' op basis van de gewijzigde EU-gasrichtlijn. Bij een 'afwijking' is de lidstaat waar de pijpleiding aanlandt bevoegd om een besluit te nemen (DUI in dit geval), en niet de Europese Commissie. Voor gaspijpleidingen met derde landen voltooid ná genoemde datum geldt een andere procedure, nl. van de 'ontheffing' waarbij de Europese Commissie bevoegd is.
- Het NS2-consortium stelt dat de gaspijpleiding vanuit economisch oogpunt was voltooid op 23 mei 2019, omdat investeerders, o.a. Shell, vóór die datum een onomkeerbare investeringsbeslissing hadden gemaakt en een substantieel deel van het werk af was, incl. het tracé door de Duitse territoriale wateren (waarop de gewijzigde EU-gasrichtlijn van toepassing is). NS2 beroept zich dus op een brede interpretatie van 'voltooid'. Naar verwachting zal de Europese Commissie het oneens zijn met deze lezing en betogen dat het gaat om voltooiing van de gehele pijpleiding-infrastructuur op genoemde datum (en in dat geval zou NS2 dus een 'ontheffing' moeten aanvragen bij de Europese Commissie).

Proces

- Voordat de bevoegde DUI instantie Bundesnetzagentur (BNA) een besluit mag nemen, dient men eerst een consultatieprocedure te houden met EU-lidstaten op wiens grondgebied de NS2-pijpleiding zich bevindt. BNA kiest uit eigen

beweging voor bredere consultaties en raadpleegt o.a. ook NL. EZK coördineert NLse input en heeft advies gevraagd aan BZ en Autoriteit Consument & Markt.
- Indien BNA besluit mee te gaan in de NS2-argumentatie en in mei een afwijking verleent, dan is het zeer waarschijnlijk dat de Europese Commissie het hiermee oneens zal zijn (zoals hierboven uiteengezet). Dit evt. verschil van inzicht kan uitmonden in een inbreukzaak, waarop een procedure bij het Hof kan volgen.

Internationale en diplomatieke belangen

Ambtelijke advisering (opgesteld door EZK en BZ gezamenlijk)
- Algemene NS2-lijn: het NLse kabinet ziet NS2 als commercieel project, maar geeft zich rekenschap van de geopolitieke aspecten. Deze geopolitieke aspecten zijn m.n. ingevuld door in EU-verband in te zetten op een nieuwe meerjarige gastransitovereenkomst tussen de RF en OEK, wat in december jl. ook is gelukt.
- Argumenten om geen bezwaar te maken tegen de verzochte afwijking door NS2 zijn de investerings- en leveringszekerheid, alsook bilaterale relaties met de RF en DUI (Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen Bij de onderhandelingen over de gewijzigde EU-gasrichtlijn heeft NL indertijd het punt van investeringszekerheid naar voren gebracht. Voor leveringszekerheid geldt 'hoe meer gaspijpleidingen, hoe beter', en dit speelt temeer nu de NW-Europese gasvraag in de komende jaren nog toeneemt, mede door het Kabinetsbesluit om gaswinning uit het Groningen-veld in 2022 te beëindigen. Vanuit dit oogpunt heeft NL derhalve een belang bij NS2, hoewel het extra benodigde gas in principe ook via OEK en POL kan komen.
- Argumenten om wel bezwaar te maken tegen de afwijking is de NLse steun voor de gewijzigde EU-gasrichtlijn om ook gaspijpleidingen met een oorsprong buiten de EU onder het Derde Energiepakket te brengen. NL heeft voor wijziging van de gasrichtlijn gestemd en het kabinet vindt dat deze gaspijpleidingen aan de eisen van het derde pakket moeten voldoen. Hiervoor heeft MP zich ook uitgesproken in zijn Zürich-speech (daarbij geldt overigens dat de verlening van een afwijking of ontheffing ook onderdeel uitmaakt van de EU-regelgeving). Een ander argument is de verwachte weerstand tegen een mogelijke afwijking van Oost-Europese lidstaten (vooral POL) en de VS, alsmede vanuit de TK (vooral GL, D66 en CDA).
- E.e.a. afwegend lijkt een 'neutrale juridische reactie' het meest logisch in deze consultatieprocedure. Gezien genoemde twijfels over de juridische basis van het verzoek van het NS2-consortium voor een 'afwijking' lijkt een meer inhoudelijke appreciatie nu niet voor de hand te liggen. Het advies onder 'gevraagd besluit' is door EZK parallel ook voorgelegd aan minister Wiebes.
- Op ambtelijk niveau is met EZK als mogelijk alternatief besproken om helemaal geen NLse reactie te geven, maar gezien de politieke belangstelling voor NS2 is de kans reëel dat de vraag naar de NLse positie toch zal opkomen.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER INFO

Aan	M
Van	IGG
Via	Bescherming persoonlijke levenssfeer
Kopie aan	Bescherming persoonlijke levenssfeer
Afgestemd met	DIO, DEU, DIE

Datum
7 december 2020

Onze Referentie
Min-BuZa.2020.6163-34

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer IGG
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

memo

Mondelinge vraag van het lid Van Ojik (GroenLinks) over het afbouwen van Nord Stream 2

Aanleiding

- **Tijdens het mondelinge vragenuur morgenmiddag om 14.00u wil het lid Van Ojik (GroenLinks) vragen stellen naar aanleiding van bijgevoegd NOS-bericht 'omstreden gaspijpleiding Rusland wordt afgebouwd zonder Nederlandse deelname'.**

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Kern/samenvatting

Feiten

Bescherming persoonlijke levenssfeer

- **Deze week is de aanleg van de Nord Stream 2 gaspijpleiding, die van Rusland naar Duitsland zal lopen, hervat na bijna een jaar te hebben stilgelegen. Mediaberichten hierover zijn door bij het project betrokken bedrijven bevestigd. De Russische schepen Akademik Cherskiy, Fortuna en ondersteunende schepen zijn reeds op locatie of onderweg. Naar verluidt wordt in Duitse wateren nog 3 km aangelegd en circa 120 km in Deense wateren.**
- **De aanleg werd eerder stopgezet doordat diverse bedrijven, inclusief AllSeas, Van Oord en Boskalis, zich ten gevolge van VS-sancties met extraterritoriale werking genoodzaakt zagen uit het project te stappen.**
- **Bij de hervatting zijn voor zover bekend geen Nederlandse bedrijven betrokken (Van Oord en Boskalis hebben in een persbericht verklaard niet betrokken te zijn). Door de VS-sancties is nog onzeker of het project kan worden afgerond.**
- **De VS heeft naar eigen zeggen sancties tegen NS2 aangenomen om de EU te beschermen tegen te grote invloed van Rusland op de Europese energievoorziening. Het gaat om een groot aantal verschillende sanctiewetten, met potentieel verstrekkende gevolgen. Ook ligt nog een conceptwet aan het Congres voor met nieuwe sanctiemaatregelen tegen NS2.**

II. Probleem

- **Het consortium dat NS2 aanlegt beschikt over de vereiste vergunningen. Het betreft een politiek gevoelig project; naast de VS is een aantal Oost-Europese lidstaten, onder aanvoering van Polen, tegen de aanleg.**

- In de Tweede Kamer zijn vooral GroenLinks en D66 kritisch, vanwege de relatief hoge Europese afhankelijkheid van Russisch gas en de mogelijke gevolgen voor Oost-Europese landen, indien Russisch gas niet (of minder) door die landen naar de EU zou stromen.
- Het Nederlandse standpunt ten aanzien van Nord Stream 2 is neutraal; we zien het als een commercieel project, waarbij we ons rekenschap geven van de geopolitieke aspecten. De Amerikaanse sancties tegen Nord Stream 2 achten we onwenselijk, omdat deze Nederlandse en Europese bedrijven schaden.
- Goed te noemen: de Nederlandse overheid is niet rechtstreeks betrokken bij Nord Stream 2 (de gaspijpleiding loopt niet over ons grondgebied). Indien voltooid en in gebruik genomen, zal verreweg het meeste gas uit Nord Stream 2 naar Duitsland gaan.

Bijlagen:

- Algemene woordvoeringslijn en Q&A's (paragraaf III en IV op blz. 3 t/m 8)
- NOS-bericht van 4 december jl. 'omstreden gaspijpleiding Rusland wordt afgebouwd zonder Nederlandse deelname'.

Vijf tussenliggende pagina's met
debatvoorbereiding zijn uit deze bundel gehaald

Vijf tussenliggende pagina's met
debatvoorbereiding zijn uit deze bundel
gehaald

Bijlage

Omstreden gaspijpleiding Rusland wordt afgebouwd zonder Nederlandse deelname

NOS (4 december 2020)

Rusland hervat morgen de werkzaamheden aan de gaspijpleiding Nord Stream 2, ondanks dreigende sancties van de Verenigde Staten. Het gaat om het laatste deel van de pijpleiding van het Deense eiland Bornholm naar het Duitse vasteland. De aanleg van de leiding heeft bijna een jaar stilgelegen. Bij de bouw zijn inmiddels geen Nederlandse bedrijven meer betrokken.

Via Nord Stream 2 wordt straks door een dubbele pijpleiding van 1224 kilometer Russisch gas naar Duitsland en de rest van Europa getransporteerd. De gaspijpleiding leidt al jaren tot spanningen tussen de VS, Europa en Rusland. Amerika is bang dat vanwege de gasleiding de Russische politieke invloed op Europa vergroot wordt.

Eind vorig jaar vertrok onder Amerikaanse druk het Nederlands-Zwitserse Allseas, dat het grootste deel van de pijpleiding heeft aangelegd. De Amerikaanse senator Ted Cruz dreigde in een persoonlijke brief aan eigenaar Edward Heerema zijn bedrijf met sancties "te vernietigen" als de werkzaamheden aan de pijpleiding niet werden afgebroken.

Ook geen baggeraars

In de laatste fase van het project hebben ook de Nederlandse baggerbedrijven geen rol meer, melden ze in een schriftelijke verklaring. "Afgelopen periode heeft het consortium Boskalis en Van Oord de werkzaamheden aan Nord Stream 2 afgerond. Daarmee is het contract formeel beëindigd en zijn we niet actief betrokken bij de afrondende werkzaamheden."

Schepen van de Nederlandse baggerbedrijven hebben het grootste deel van de gasleidingen bedekt met stenen, om ze te beschermen. De Amerikaanse sancties dreigen betrokken bedrijven met terugwerkende kracht te raken. Allseas, Boskalis en Van Oord werken wereldwijd en kunnen zich geen Amerikaanse strafmaatregelen permitteren.

De Verenigde Staten verzetten zich dus tegen de aanleg van de pijpleiding omdat het Europa te afhankelijk zou maken van Russisch gas. Rusland beschuldigt de VS ervan dat het de eigen gasexport wil beschermen. Amerika exporteert vooral schaliegas dat vloeibaar gemaakt is en als LNG in tankers naar Europa wordt gebracht. De productie hiervan is duurder dan het gas dat Rusland aanlevert.

De sanctiedreiging zal niet afnemen nu de Democraat Joe Biden binnenkort het Witte Huis betrekt. Democraten en Republikeinen trekken samen op om door Amerikaanse strafmaatregelen te voorkomen dat de gaspijpleiding tussen Rusland en Europa afgemaakt wordt.

Het Nederlands-Britse Shell is als investeerder nog wel betrokken bij de aanleg van de gaspijpleiding. Shell loopt niet vooruit op eventuele sancties en liet eerder weten dat Europa zowel Russisch gas als Amerikaans LNG nodig zal hebben. "De Europese consument zal profiteren van een gezonde concurrentie tussen 'pijplijngas' en LNG", zegt Shell.

Ministerie van Defensie

Aan MINDEF
Van DGB

In afschrift aan STAS, CDS, DCO

TER BESLISSING

Datum
21 Oktober 2022

Onze referentie
BS2022026206

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Beleidsadviseur
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aantal bijlagen
2

Nota

Twee sets Kamervragen (D66 en VVD) over explosies Nord Stream

Aanleiding

Naar aanleiding van de explosies bij Nord Stream 1 en 2 hebben de fracties van VVD en D66 schriftelijke vragen gesteld aan MINDEF, MINEK en MINBZ. MINDEF werd als eerste aangeschreven, maar na overleg is MINBZ het departement die beide vragensets heeft gecoördineerd en namens de overige ministeries zal versturen naar de Kamer.

Parallel hieraan deed Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking tijdens het vragenuurtje op 27 september namens de minister van Buitenlandse Zaken de toezegging een brief naar de Kamer te sturen. Door BZ is besloten om beide sets vragen tegelijk met de Kamerbrief te versturen. In de antwoorden wordt ook verwezen naar de brief.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording van beide sets antwoorden door de minister van Buitenlandse Zaken mede namens Defensie en de Minister van Klimaat en Energie en met verzending aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Bijgevoegd ontvangt u de beantwoording van de Kamervragen (VVD en D66) aan MINDEF, MINEZK en MINBZ naar aanleiding van de berichtgeving over Nord Stream 1 en 2 en over Noorse waarschuwing voor dreiging ten opzichte van olie en gasinfrastructuur. MINBZ zal de Kamerbrief en de Kamervragen gelijktijdig uitsturen en in de beantwoording wordt tevens verwezen naar de Kamerbrief.

In de beantwoording Kamervragen zitten voor Defensie enkel aspecten op het terrein van de MIVD. Echter, dat beperkt zich tot het niet in het openbaar doen van mededeling over de dreiging en kennispositie van onze dienst.

Toelichting

Juridische overwegingen
Voor Defensie zijn er geen juridische overwegingen voorzien.

Financiële overwegingen
Voor Defensie zijn er geen financiële overwegingen voorzien.

Communicatie

Vanuit Defensie is geen actieve communicatie voorzien over beide sets antwoorden. Bij vragen vindt interdepartementaal afstemming over de beantwoording plaats en coördinatie van BZ.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

DGB digitaal akkoord 21-10-2022

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF
Van	DGB
Afgestemd met	CDS, DJZ, DCO
In afschrift aan	STAS,

TER BESLISSING

Datum
5 oktober 2022

Onze referentie
BS2022024003

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer
KD: Ambtelijke leiding
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aantal bijlagen
1

Nota

Toezegging inzake kamerbrief over sabotage Nord Stream 1 en 2

Aanleiding

Naar aanleiding van de explosies bij Nord Stream 1 en 2 deed de minister van BHOS tijdens het vragenuurtje op 27 september de toezegging een brief naar de Kamer te sturen. Bijgevoegde kamerbrief is door BZ opgesteld in afstemming met Defensie, IenW, EZK en JenV. Het verzoek van BZ is om de brief door alle betrokken ministers te laten ondertekenen. Vanwege de toezegging de Kamerbrief op korte termijn te versturen en omdat de brief de actualiteit aangaat, is het verzoek van BZ om uiterlijk donderdag 6 oktober te besluiten.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met voorliggende brief en met verzending aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De brief zoals toegezegd aan de Kamer is opgedeeld in 3 delen: 1) feitenrelaas over de sabotage van gaspijpleidingen Nord Stream 1 en 2, en de berichtgeving over ongeïdentificeerde drones bij Noorse olie- en gasinstallaties, 2) kabinetsappreciatie hiervan en 3) effecten op EU- gasleveringszekerheid.
- BZ heeft voorgesteld de kamerbrief te laten ondertekenen door de ministers van BZ, Defensie, IenW, KenE (EZK) en JenV.
- De brief beschrijft de activiteiten van de Nederlandse Kustwacht ten aanzien van het monitoren en observeren van de Noordzee en het toezien op veiligheid op zee. Via bijstandsverlening kan de Koninklijke Marine de Kustwacht eventueel ondersteunen in haar taken.
- De brief noemt tevens de rol van NAVO-vlootverbanden in de gemeenschappelijke beeldopbouw en de afschrikking van kwaadwillenden.

Toelichting

Financiële overwegingen

Voor Defensie zijn er op dit moment geen financiële overwegingen voorzien.

Juridische overwegingen

Kabels en pijpleidingen zijn feitelijk en formeel eigendom van private partijen (al dan niet met aandeelhouderschap van de overheid). Het aanmerken als vitaal belang van deze infrastructuur verandert de juridische status van het eigendom niet, maar geeft aan dat de Staat in voorkomend geval eerder bereid zal zijn om stappen te nemen t.a.v. de beveiliging.

In geval van opschaling van de beveiliging kan bijstand van de Krijgsmacht nodig worden geacht. Voor inzet van de Krijgsmacht moet bijstand worden aangevraagd via de daarvoor bestaande procedures op basis van de Politiewet.

De Territoriale Wateren (TTW) betreft het gebied tot maximaal 12 zeemijl uit de kust, die onderdeel vormen van het territoir van de Staat en geheel tot dat territoir behoren. Binnen de TTW gelden de nationale wetten van de kuststaat, inclusief de strafwet.

Vanaf de buitengrens van de TTW tot maximaal 12 zeemijl daarbuiten geldt de Aansluitende Zone (AZ), waarin de kuststaat de eigen wetgeving kan toepassen en handhaven ten aanzien van immigratie, volksgezondheid en douane-aangelegenheden. Voor het overige geldt hier hetzelfde regime als voor de EEZ en Continentaal Plat.

Tot maximaal 200 zeemijl uit de kust geldt de Exclusief Economische Zone (EEZ), waarin de kuststaat soevereine rechten heeft tot ontginning, exploitatie enz., van de natuurlijke rijkdommen in het water en op of onder de zeebodem.

Andere Staten mogen militaire activiteiten uitvoeren in de EEZ van een ander land, mits de activiteiten geen inbreuk opleveren op de soevereine rechten van de kuststaat (dus geen schade aan de natuurlijke rijkdommen veroorzaken).

Communicatie

Vanuit Defensie is geen actieve communicatie voorzien over onderliggende kamerbrief. Bij vragen vindt interdepartementaal afstemming over de beantwoording plaats.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

DGB digitaal akkoord 05-10-2022

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF
Van	PDGB
Afgestemd met	CDS, HDFC, DJZ, DCo
In afschrift aan	STAS

Datum
21 maart 2024

Onze referentie
BS2024008787

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aantal bijlagen
1

Nota

Beantwoording vragen van de leden Baudet en Van Houwelingen

Aanleiding

- Van de leden Baudet en Van Houwelingen (beiden FVD) zijn 3 sets schriftelijke vragen ontvangen over:
    - De bilaterale veiligheidsovereenkomst tussen Nederland en Oekraïne, aan de minister van Buitenlandse Zaken en u. Deze set wordt gezamenlijk door u en de minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de minister president, ondertekend.
    - De dreiging van een nucleaire oorlog tussen Nederland en Rusland, aan de minister-president, minister van Buitenlandse Zaken en u. Deze set wordt gezamenlijk door u en de minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de minister president, ondertekend.
    - De Kamerbrief betreffende de staat van de oorlog in Europa, aan de minister van Buitenlandse Zaken, voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en u. Deze set wordt gezamenlijk door u en de minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de minister van BHOS, ondertekend.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de bijgevoegde beantwoording van bovenstaande sets schriftelijke vragen en de wijze van ondertekening hiervan.

Kernpunten

- De 3 sets vragen van de leden Baudet en Van Houwelingen zijn gerelateerd aan Oekraïne en worden daarom met een beslisnota aangeboden.
- Op de vragen over de bilaterale veiligheidsovereenkomst antwoord u dat het kabinet met de Kamer heeft afgesproken om Oekraïne te blijven steunen. Staatsrechtelijk bent u bevoegd om het arrangement af te sluiten.
- Op de vragen over de dreiging van nucleaire oorlog in Europa antwoordt u dat het sturen van Nederlandse troepen naar Oekraïne nu niet aan de orde is en dat de Russische nucleaire retoriek onverantwoord is.
- Op de vragen over de Kamerbrief betreffende staat van oorlog in Europa antwoordt u dat het Oekraïne is om te bepalen wat de juiste voorwaarden voor vredesonderhandelingen zijn en dat Rusland tot dusver geen tekenen heeft laten zien bereid te zijn te onderhandelen.

Toelichting

Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële overwegingen voorzien als gevolg van deze beantwoording.

Juridische overwegingen

Er zijn geen juridische consequenties voorzien als gevolg van deze beantwoording.

Communicatie

Er is geen communicatie voorzien als gevolg van deze beantwoording.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen.

Datum

18 maart 2024

Onze referentie

BS2024008787

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF
Van	DGB
Afgestemd met	MIVD, HDFC, DJZ, DCo, CDS
In afschrift aan	STASDEF

TER BESLISSING

Datum
31 mei 2024

Onze referentie
BS2024019322

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer
KD:Ambtelijke leiding
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aantal bijlagen
1

Nota

Schriftelijke vragen van het lid Van Houwelingen (FvD) aan MinBZ over de Nord Stream gasleiding

Aanleiding
Op 6 mei jl. heeft het lid Van Houwelingen (FvD) schriftelijke vragen gesteld aan de Minister van Buitenlandse zaken over de Nord Stream pijpleiding.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde beantwoording van de schriftelijke vragen en verzending namens de Minister van Buitenlandse Zaken en mede namens u naar de Tweede Kamer.

Kernpunten
Van Houwelingen (FvD) vraagt naar het Nederlandse standpunt t.a.v. verzoek van China voor een door de Verenigde Naties geleid onderzoek naar de sabotage van de Nord Stream pijpleidingen.

Zoals eerder mondeling en schriftelijk aan de heer van Houwelingen is geantwoord wordt er door de Duitse autoriteiten onderzoek gedaan naar de toedracht van de explosies bij de Nordstream pijpleidingen. Het kabinet twijfelt niet aan de betrouwbaarheid of de deskundigheid van dit onderzoek. Het is ook niet aan het kabinet om te speculeren over de uitkomsten van het Duitse onderzoek naar de toedracht van de explosies.

Toelichting
Financiële overwegingen
Geen financiële overwegingen voorzien.

Juridische overwegingen
Geen juridische overwegingen voorzien.

Communicatie
Aanvullende communicatie is niet aan de orde.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt
Geen.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

DGB digitaal akkoord 31-05-2024

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Ministerie van Defensie

Aan MINDEF
Van DGB

In afschrift aan STAS, CDS, DJZ, DCO

TER BESLISSING

Datum
24 Oktober 2022

Onze referentie
BS

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
KD:Ambtelijke leiding
Bescherming persoonlijke levenssfeer
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aantal bijlagen
1

Nota

Aangepaste versie kamerbrief over sabotage Nord Stream en beantwoording kamervragen (D66 en VVD)

Aanleiding

Naar aanleiding van de explosies bij Nord Stream 1 en 2 deed Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking tijdens het vragenuurtje op 27 september namens de minister van Buitenlandse Zaken de toezegging een brief naar de Kamer te sturen. De eerste versie van deze Kamerbrief werd niet akkoord bevonden door minDEF en minKE. De afgelopen twee weken hebben daarna diverse overleggen plaatsgevonden tussen de departementen en met de Kustwacht en vitale (private) partijen. Op basis daarvan zijn een aantal beslispunten voorgelegd in de RVI-OEK van 19 okt jl. In bijgevoegde brief zijn deze beslispunten verwerkt. De brief wordt verzonden door minBZ mede namens minDEF, minJenV, minIenW en minKE. Omdat de wens in de RVI-OEK is uitgesproken om de nieuwe Kamerbrief op vrijdag 21 oktober uit te sturen wordt uw spoedige besluit gevraagd.

Naar aanleiding van de explosies bij Nord Stream 1 en 2 hebben de fracties van VVD en D66 schriftelijke vragen gesteld aan MINDEF, MINEK en MINBZ. MINDEF werd als eerste aangeschreven, maar na overleg is MINBZ het departement die beide vragensets heeft gecoördineerd en namens de overige ministeries zal versturen naar de Kamer.

Door BZ is besloten om beide sets vragen tegelijk met de Kamerbrief te versturen. In de antwoorden wordt ook verwezen naar de brief.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met ondertekening van de brief door de minister van Buitenlandse Zaken mede namens Defensie en met verzending aan de Tweede Kamer.

U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording van de Kamervragen door de minister van Buitenlandse Zaken mede namens Defensie en met verzending aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Kamerbrief

De Kamerbrief is opgedeeld in 3 delen: 1) feitenrelaas, 2) kabinetsappreciatie hiervan en handelingsperspectief, en 3) effecten op EU- gasleveringszekerheid.

De Kamerbrief wordt door de minister van Buitenlandse Zaken ondertekend mede namens de ministers van Defensie, Infrastructuur en Waterstaat, Klimaat en Energie en Justitie en Veiligheid. Dit betreft dus aanpassing van de eerdere versie van de brief waarin vijf ministers ondertekenden.

Op basis van eerder commentaar om de urgentie van het probleem meer te benadrukken in de brief en om concrete maatregelen op te nemen, zijn verschillende toevoegingen gedaan:

- Dat kabinet zich bewust is dat vitale aanbieders zich niet in alle gevallen kunnen weren tegen statelijke actoren en er daarom ondersteuning is vanuit de overheid;

- Dat er in overleg is getreden afgelopen weken met vitale partners en EZK, IenW, DEF, AIVD, Politie en Veiligheidsregio's;
- Dat er aanvullende meldprocedures zijn afgesproken met de Kustwacht die bij incidenten beroep kan doen op middelen van Politie en Defensie;
- Dat NAVO haar maritieme presentie in de Noordzee en Oostzee heeft vergroot;
- Dat EZK een traject is gestart voor het verbeterd in kaart brengen van kwetsbaarheden en weerbaarheidsmaatregelen (voor eind van dit jaar resultaat);
- En dat IenW werkt aan een verkenning van een gezamenlijke strategie voor de Noordzee, waaronder ook wordt gekeken naar doorontwikkeling van de Maritime Security taak van de Kustwacht.

Kamervragen:

Bijgevoegd ontvangt u tevens de beantwoording van de Kamervragen (VVD en D66) aan minDEF, minEZK en minBZ naar aanleiding van de berichtgeving over Nord Stream 1 en 2 en over Noorse waarschuwing voor dreiging ten opzichte van olie en gasinfrastructuur. MinBZ zal de Kamerbrief en de Kamervragen gelijktijdig uitsturen en in de beantwoording wordt verwezen naar de Kamerbrief.

In de beantwoording Kamervragen zitten voor Defensie enkel aspecten op het terrein van de MIVD. Echter, dat beperkt zich tot het niet in het openbaar doen van mededeling over de dreiging en kennispositie van onze dienst.

Toelichting

Financiële overwegingen
Voor Defensie zijn er geen financiële overwegingen voorzien.

Juridische overwegingen
Kabels en pijpleidingen zijn feitelijk en formeel eigendom van private partijen (al dan niet met aandeelhouderschap van de overheid). Het aanmerken als vitaal belang van deze infrastructuur verandert de juridische status van het eigendom niet, maar geeft aan dat de Staat in voorkomend geval eerder Bereid zal zijn om stappen te nemen t.a.v. De beveiliging.

In geval van opschaling van de beveiliging kan bijstand van de Krijgsmacht nodig worden geacht. Voor inzet van de Krijgsmacht moet bijstand worden aangevraagd via de daarvoor bestaande procedures op basis van de Politiewet.

De Territoriale Wateren (TTW) betreft het gebied tot maximaal 12 zeemijl uit de kust, die onderdeel vormen van het territoir van de Staat en geheel tot dat territoir behoren. Binnen de TTW gelden de nationale wetten van de kuststaat, inclusief de strafwet.

Vanaf de buitengrens van de TTW tot maximaal 12 zeemijl daarbuiten geldt de Aansluitende Zone (AZ), waarin de kuststaat de eigen wetgeving kan toepassen en handhaven ten aanzien van immigratie, volksgezondheid en douane-aangelegenheden. Voor het overige geldt hier hetzelfde regime als voor de EEZ en Continentaal Plat.

Tot maximaal 200 zeemijl uit de kust geldt de Exclusief Economische Zone (EEZ), waarin de kuststaat soevereine rechten heeft tot ontginning, exploitatie enz., van de natuurlijke rijkdommen in het water en op of onder de zeebodem.

Andere Staten mogen militaire activiteiten uitvoeren in de EEZ van een ander land, mits de activiteiten geen inbreuk opleveren op de soevereine rechten van de kuststaat (dus geen schade aan de natuurlijke rijkdommen veroorzaken).

Communicatie
Vanuit Defensie is geen actieve communicatie voorzien over onderliggende Kamerbrief. Bij vragen vindt interdepartementaal afstemming over de beantwoording plaats.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF
Van	DGB
Afgestemd met	MIVD, HDFC, DJZ, DCo, CDS
In afschrift aan	STASDEF

Datum
13 mei 2024

Onze referentie
BS2024015979

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer
KD:Ambtelijke leiding
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aantal bijlagen
1

Nota

Kamervragen van het lid Van Houwelingen (FvD) aan MP over de Nord Stream pijpleiding

Aanleiding

Op 22 april heeft het lid Van Houwelingen (FVD) schriftelijke vragen gesteld aan de Minister-president over de Nord Stream pijpleiding. Op verzoek van AZ is de beantwoording van deze vragen doorgezet naar BZ. Gelijktijdig stelde Van Houwelingen ook een schriftelijke vraag over Nord Stream aan u. De beantwoording van deze vraag wordt separaat aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de bijgevoegde beantwoording, zoals is opgesteld door BZ.

Kernpunten

Van Houwelingen (FvD) vraagt naar het Nederlandse standpunt t.a.v. de aanslag op de Nord Stream pijpleidingen, mede n.a.v. uitspraken van de Minister-president tijdens het ER-debat van 19 maart jl.

Zoals eerder mondeling en schriftelijk aan de heer van Houwelingen is geantwoord wordt er door de Duitse autoriteiten onderzoek gedaan naar de toedracht van de explosies bij de Nordstream pijpleidingen. Na de explosies ontving de Tweede Kamer op 4 november 2022 een Kamerbrief met o.a. een feitenrelaas. Het is niet aan het kabinet om te speculeren over de mogelijke toedracht.

BZ heeft de beantwoording afgestemd met AZ, EZK, FIN en DEF.

Toelichting

Financiële overwegingen

Geen financiële overwegingen voorzien.

Juridische overwegingen

Geen juridische overwegingen voorzien.

Communicatie

Aanvullende communicatie is niet aan de orde.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

Geen overwegingen m.b.t. uitvoering voorzien.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

Bescherming persoonlijke levenssfeer

00008 1812909